

УДК 378.147.091.3:81'243]:373.3.011.3-051

DOI <https://doi.org/10.32782/apv/2022.2.8>

Оксана ГОРОДИСЬКА

кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри іноземних мов, Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, вул. Князів Кориатовичів, 74/14, м. Кам'янець-Подільський, Хмельницька область, Україна, 32300

ORCID: 0000-0002-2767-1782

Бібліографічний опис статті: Городиська, О. (2022). Формування професійно орієнтованої лексичної компетентності на заняттях з іноземної мови за професійним спрямуванням у студентів педагогічного факультету: методичний аспект. *Acta Paedagogica Volyniensis*, 2, doi: <https://doi.org/10.32782/apv/2022.2.8>

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНО ОРІЄНТОВАНОЇ ЛЕКСИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ НА ЗАНЯТТЯХ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ У СТУДЕНТІВ ПЕДАГОГІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ: МЕТОДИЧНИЙ АСПЕКТ

У статті розглядається методичний аспект та необхідні умови для формування професійно орієнтованої лексичної компетентності на заняттях з іноземної мови за професійним спрямуванням у студентів педагогічного факультету. Іношомовна комунікативна компетентність передбачає володіння комплексом компетентностей, серед яких одну з провідних посідає лексична компетентність. Достатній рівень володіння професійно орієнтованою лексикою дозволить майбутнім вчителям початкової школи та вихователями дошкільних початкових закладів читати професійну іноземну літературу з фаху; переглядати та прослуховувати іноземні канали або відеозаписи, що стосуються сфери початкової та дошкільної освіти; спілкуватися з іноземними колегами; шукати в мережі Інтернет цікаву й корисну інформацію, яка пов'язана з професійною діяльністю вчителів та вихователів в інших країнах світу; порівнювати іноземні системи освіти, аналізувати дидактичні принципи та засади, на яких ці системи засновані; розширювати власні знання з кола питань, що цікавить; брати участь у міжнародних конференціях та публічно виступати іноземною мовою тощо. Таким чином, формування іношомовної лексичної компетентності у майбутніх педагогів на заняттях з іноземної мови за професійним спрямуванням є одним із важливих напрямів підвищення якості підготовки студентів, який дає можливість використовувати власні знання в ситуаціях майбутньої професійної діяльності. У статті розглядаються різні підходи науковців до визначення поняття «компетентність», «компетентнісний підхід», «лексична компетентність». Визначено основні етапи та педагогічні умови формування лексичної компетентності на заняттях з іноземної мови за професійним спрямуванням. Визначено методи формування лексичної компетентності на заняттях з іноземної мови за професійним спрямуванням.

Ключові слова: компетентнісний підхід, лексична компетентність, студенти педагогічного факультету, лексичні навички, іноземна мова за професійним спрямуванням.

Оксана HORODYSKA

Candidate of Pedagogical Sciences, Senior Lecturer at the Department of Foreign Languages, Kamianets-Podilskyi National Ivan Ohienko University, Kniazii Koriatovychi str., 74/14, Kamianets-Podilskyi, Khmelnytskyi region, Ukraine, 32300

ORCID: 0000-0002-2767-1782

To cite this article: Horodyska, O. (2022) Formuvannia profesiino orientovanoi leksychnoi kompetentnosti na zaniattiakh z inozemnoi movy za profesiinym spriamuvanniam u studentiv pedahohichnoho fakultetu: metodychnyi aspekt [The formation of professionally oriented lexical competence at classes in foreign language for professional purposes for students of pedagogical department: methodological aspect]. *Acta Paedagogica Volyniensis*, 2, doi: <https://doi.org/10.32782/apv/2022.2.8>

THE FORMATION OF PROFESSIONALLY ORIENTED LEXICAL COMPETENCE AT CLASSES IN FOREIGN LANGUAGE FOR PROFESSIONAL PURPOSES FOR STUDENTS OF PEDAGOGICAL DEPARTMENT: METHODOLOGICAL ASPECT

The article considers the methodological aspect and necessary conditions for the formation of professionally oriented lexical competence at classes in foreign language for professional purposes for students of pedagogical department. Foreign language communicative competence involves the possession of a set of competencies, among which one of the leading is lexical competence. A sufficient level of professional vocabulary will allow future primary school teachers and preschool teachers to read professional foreign literature on the specialty; watch and listen to foreign channels or videos related to primary and preschool education; communicate with foreign colleagues; search the Internet for interesting and useful information related to the professional activities of teachers and educators in other countries; compare foreign education systems, analyze the didactic principles on which these systems are based; expand their own knowledge on a range of interesting issues; participate in international conferences and speak a foreign language in public, etc. Thus, the formation of foreign language lexical competence in future teachers at classes in foreign language for professional purposes is one of the important ways to improve the quality of students' training, which allows you to use your own knowledge in situations of future professional activity. The article considers different approaches of scientists to the definition of "competence", "competence approach", "lexical competence". The main stages and pedagogical conditions for the formation of lexical competence at classes in foreign language for professional purposes are determined. The difficulties that may arise in the process of mastering professionally oriented lexical material are highlighted. Methods of formation of lexical competence at classes in foreign language for professional purposes are determined.

Key words: competence approach, lexical competence, students of pedagogical department, lexical skills, foreign language for professional purposes.

Постановка наукової проблеми та її значення. Сучасні світові реалії породжують нові виклики нашому суспільству, окреслюють нові вимоги до підготовки фахівців будь-яких спеціальностей, в тому числі педагогічного спрямування. У проєкті Концепції розвитку освіти на 2015-2025 рр. йдеться про необхідність перетворення традиційного освітнього середовища на інноваційне, яке може забезпечити підготовку конкурентоспроможних на європейському і світових ринках праці майбутніх фахівців з сформованими навичками і вміннями неперервного навчання впродовж життя й застосування комплексу цих знань, навичок і умінь в практичній діяльності. Глобальні перетворення та сучасні тенденції, які присутні на даному етапі розвитку вітчизняної вищої освіти, позитивно впливають на професійну підготовку фахівців усіх спеціальностей у ЗВО України.

Питання володіння хоча б однією іноземною мовою ні в кого у сучасному суспільстві не викликає суперечок та передбачає лише одну відповідь. Глобалізація, стрімке та впевнене входження України до європейського простору підкреслюють та ще більше загострюють проблему підготовки висококваліфікованих фахівців усіх напрямків з достатнім рівнем володіння іноземною мовою. Висококласний спеціаліст, який володіє іноземною мовою, стоїть на щабель вище своїх колег та здатен вирішувати на багато більше питань, має ширший простір для своєї діяльності, встановлює та розвиває

ділові контакти з іноземними колегами у відповідній сфері діяльності. Така комунікація стає гарантією успішного вирішення будь-яких проблем, швидкого професійного зростання, підвищення рівня компетентності. Майбутній фахівець повинен на достатньому рівні володіти іноземною мовою, щоб мати можливість безпосередньо спілкуватися зі своїми закордонними колегами, опрацьовувати фахову літературу, написану іншою мовою, переймати інновації, вести ділові переговори іноземною мовою тощо.

Знання мов у сучасному динамічному суспільстві не самоціль, а засіб досягти успіху та самореалізації у професійній діяльності. Практичне володіння однією чи кількома іноземними мовами дає можливість фахівцю зайняти більш престижну, а отже і добре оплачувану посаду; більш широко та ефективно використовувати свої практичні знання та навички у роботі; вивчати та аналізувати закордонний досвід у відповідній професійній сфері; читати новітню фахову літературу чи переглядати іноземні web-сторінки та портали. Основною цінністю суспільства в умовах сучасної ринкової економіки і розвитку інформаційних технологій стають людські ресурси, які виступають як основний стратегічний фактор економічного і соціального прогресу. У зв'язку з цим гостро постає питання формування компетентностей, зокрема професійно орієнтованої лексичної компетентності на заняттях з іноземної мови.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання застосування різних підходів до навчання іноземних мов було і залишається актуальним та дискусійним. Методи, прийоми та принципи, що лежать в основі навчання іноземних мов, стали предметом наукових досліджень багатьох вітчизняних та зарубіжних науковців, таких як О. Бігич, Н. Бориско, С. Бондар, І. Задорожна, І. Зимня, Н. Кузьміна, О. Леонтєв, А. Маркова, Л. Мітіна, С. Ніколаєва, О. Овчарук, Ю. Пассов, П. Підкасистий, О. Пометун, Г. Рогова, В. Сластьонін, А. Хуторський, С. Шатілов та ін. Теоретико-методологічні основи навчання іноземних мов для спеціальних цілей досліджували О. Биконя, Т. Дадлі-Еванс, С. Зонтова, Дж. Манбі, З. Корнева, Н. Микитенко, М. Сейнт Джон, І. Семейряк, О. Тарнапольський, А. Уотерс, Т. Хатчинсон та ін.

Мета статті. Мета статті – проаналізувати різні підходи до визначення поняття «компетентність», уточнити поняття «лексична компетентність», визначити етапи, методи та умови формування професійно орієнтованої лексичної компетентності на заняттях з іноземної мови за професійним спрямуванням у студентів педагогічних факультетів.

Виклад основного матеріалу. Навчальна діяльність здобувачів вищої освіти педагогічних факультетів спрямована на формування загальних та фахових компетентностей, сприяє інтелектуальному, духовно-моральному й культурному розвитку, формуванню здатності конструктивно й уміло реагувати на запити суспільства і потреби сьогодення. Компетентнісний підхід, який є пріоритетним у сучасній парадигмі освіти, передбачає формування у майбутніх фахівців комплексу відповідних компетентностей у процесі їх професійної підготовки у ЗВО. Компетентності як комплекси знань, умінь і ставлень реалізуються у досвіді діяльності, набуваються в процесі навчання і дозволяють людині розуміти і оцінювати проблеми, характерні для сфер діяльності у різних контекстах (Муkytenko, 2012).

Необхідність застосування компетентнісного підходу на усіх ланках навчальної діяльності зумовлена новим вектором розвитку сучасної освіти в Україні, який спрямований на удосконалення рівня освіти та буде сприяти швидкій адаптації студентів та майбутніх

фахівців у соціумі. Компетентнісне навчання стало предметом наукових розвідок багатьох українських учених. Зокрема, О. Акулова, А. Андрєєв, Н. Кузьміна вважають, що компетентнісний підхід – це «дієвий освітній інструмент розвитку особистості, спрямований на активне й конструктивне входження людини в сучасні суспільні процеси, досягнення» (Yermakov, Puzikov, 2011). І. Зимня дотримується думки, що компетентнісний підхід може зберегти культурно-історичні, етносоціальні цінності у випадку розгляду компетентностей, які лежать у його основі, як складних особистісних утворень, що охоплюють пізнавально-інтелектуальні, емоційні та моральні складники (Zimniaia).

Компетентнісний підхід до навчання мови має на меті розвиток базових предметних компетентностей мовної особистості студента. Він передбачає появу таких внутрішніх мотивів, що визначають готовність студента до навчально-пізнавальної діяльності, в основі якої лежать: формування розуміння суті мовних компетентностей як мети-результату мовної освіти; вироблення суб'єктивного досвіду застосування предметних компетентностей під час мовленнєвих завдань у різних навчальних і життєвих соціально-комунікативних ситуаціях; використання рефлексії, аналізу власної навчальної діяльності та її результатів.

Компетентнісна освіта, на відміну від традиційної, спрямована на практичні результати, набутий досвід особистої діяльності, вироблення ставлень. Відповідно це обумовлює суттєві зміни у змісті та організації навчальної діяльності, яка зорієнтована на розвиток конкретних цінностей і життєво необхідних знань і умінь учнів (Bondar, 2003). Впровадження компетентнісного підходу передбачає обов'язкове прогнозування результативної складової змісту, а це розширює його склад і потребує відповідних змін у системі контролю й оцінювання навчальних досягнень учнів.

«Нова освітня парадигма розглядає як пріоритет освіти орієнтацію на інтереси особистості, становлення її ерудиції, загальної культури, творчості, компетентності» (Bondar, 2012).

Щодо терміну «компетентність», то він з'явився в науковому обігу завдяки А. Хуторському. Дослідник вважає, що компетентність

це сукупність взаємопов'язаних якостей особистості (знань, умінь, навичок, способів діяльності), які відносяться до певного кола предметів і процесів та є необхідними для якісної продуктивної дії у відношенні до них (Khutorskyi). За А. Хуторським, компетентність, – це «володіння людиною відповідною компетенцією, що містить її особистісне ставлення до предмета діяльності» (Khutorskyi). І. Зимня вважає, що компетентність відноситься до «актуальної, формуючої особистісної якості» (Zimniaia). Дослідник С. Бондар розглядає компетентність як здатність особистості вирішувати проблеми не лише за допомогою готової інформації, якою володіє індивід, але й інтенсивною участю розуму, досвіду, творчих здібностей учнів (Bondar, 2003). На думку дослідника, «компетентність – це здатність особистості діяти, але жодна людина не діятиме, якщо вона особисто не зацікавлена в цьому. Природа компетентності така, що вона може проявлятися лише в органічній єдності з цінностями людини, тобто в умовах глибокої особистісної зацікавленості в цьому виді діяльності» (Bondar, 2003).

У Загальноєвропейських рекомендаціях з мовної освіти (Zahalnoievropeiskii rekomendatsii z movnoi osvity: vyvchennia, vykladannia, otsiniuvannia, 2003) виділено шість складників мовної компетентності: лексична компетентність (знання й здатність використовувати мовний словниковий запас. Вона складається з лексичних (стійкі вислови й однослівні форми) і граматичних елементів (закриті класи слів, такі як займенники, прийменники, сполучники, допоміжні слова, частки); граматична компетентність (знання й здатність користуватися граматичними ресурсами мови, такими як граматичні елементи, категорії, класи, структури; відношення); семантичну компетентність (здатність усвідомлювати й контролювати організацію змісту); фонологічну компетентність (знання й навички перцепції та продукції звукових одиниць мови (фонем), фонетичних ознак розрізнення фонем, фонетичної редукції, складу слів, речення); орфографічну компетентність (знання й навички перцепції та продукції символів, з яких складаються письмові тексти); орфоепічну компетентність (знання й навички літературної вимови). Лексична компетентність «являє собою сукупність лексичних знань,

навичок і умінь, що визначають здатність студентів визначати контекстуальні значення слова, порівнювати обсяг його значення у двох мовах, вживати слово у відповідному контексті» (Romanov, 2019). Тобто, це набута здатність особистості здійснювати з лексичними одиницями певну діяльність, яка спрямована на засвоєння лексики, оволодіння лексичним значенням слова, його графічним оформленням і вимовою, знання граматичної парадигми лексичної одиниці та правил поєднання з іншими лексичними одиницями.

У процесі формування іншомовної лексичної компетентності науковці (А.Є. Сиземіна (Sizemina, 2010), О.М. Шамо́в (Shamov, 2017) визначають кілька рівнів, які передбачають процес формування здатності студентів вирішувати комунікативні завдання, пов'язані з практичним використанням іншомовної лексики в мовленнєвій діяльності на основі набутих знань, навичок і умінь. Зокрема О.М. Шамо́в вважає, формування лексичної компетентності на заняттях з іноземної мови починається передусім з акумулювання емпіричних знань – спостереження за функціонуванням лексичних одиниць у різних комунікативних контекстах (усних і письмових) (Shamov, 2017). Цей етап на заняттях з іноземної мови за професійним спрямуванням включає представлення і семантизацію нової лексики: студент знайомиться із звуковим та графічним оформленням лексичної одиниці, встановлюється зв'язок між іншомовним словом та його значенням. Здобувачі вищої освіти спеціальностей Початкова освіта та Дошкільна освіта здобувають навички ідентифікації лексичних одиниць у комунікативних ситуаціях, які представлені на занятті з іноземної мови за професійним спрямуванням.

Передбачається, що на другому рівні формування лексичної компетентності майбутніх педагогів початкової школи та дошкільних навчальних закладів на заняттях з іноземної мови за професійним у них повинні сформуватися навички застосування лексичних одиниць, вміння встановлювати міцні зв'язки між лексичними одиницями та їхнім значенням. Цей етап передбачає інтенсивний тренінг досліджуваної лексики і сприяє закріпленню первинних навичок вживання слів у представленому контексті. Необхідно зазначити, що комунікативний контекст вправ повинен розкривати максимально

можливий обсяг застосування досліджуваних лексичних одиниць, ілюструючи їхні комунікативні можливості.

Наступний, третій рівень формування лексичної компетентності у майбутніх фахівців на заняттях з іноземної мови за професійним спрямуванням передбачає наявність теоретичної складової: здобувачі вищої освіти спеціальностей Початкова освіта та Дошкільна освіта отримують теоретичні знання про лексичну систему іноземної мови, тобто поглиблюють та розширюють власний лінгвістичний досвід. На цьому етапі планується сформувати навички встановлення форми, структури і значень слова. Цей рівень передбачає оволодіння формальною площиною іноземної мови, яка вивчається у ЗВО.

Заключний, четвертий рівень формування лексичної компетентності на заняттях з іноземної мови за професійним спрямуванням характеризується продуктивним спрямуванням та має за мету розвиток умінь вживання професійно орієнтованих лексичних одиниць для вирішення будь-яких комунікативних завдань. Для вирішення цих завдань студенти послуговуються вивченими раніше лексичними одиницями. Фінальний етап передбачає активну практичну діяльність студентів з іншомовною професійно орієнтованою лексикою та спрямований на вирішення різних комунікативних задач як професійного, так і загального характеру, які виникають у процесі педагогічної взаємодії.

Процес формування іншомовної лексичної компетентності досить складний та багатограний. У немовних ЗВО у процесі формування досліджуваного феномену наголос слід робити на міждисциплінарних зв'язках як необхідній умові для ефективного формування відповідної компетентності. Це забезпечить можливість професіоналізації навчального процесу, особливо на заняттях з іноземної мови за професійним спрямуванням, відповідно до специфіки ЗВО. Беручи до уваги міждисциплінарні зв'язки, які є, на нашу думку, необхідною умовою формування професійно орієнтованої професійної компетентності, можемо трактувати іншомовну професійну лексичну компетентність студентів педагогічного факультету як сукупність певних знань, навичок і умінь, що сформувалися у процесі навчання, здатність

самостійно вибирати та використовувати лексичні одиниці в комунікативних ситуаціях. Цій здатності передують попередня розумова діяльність, яка можлива при наявності знань і навичок із певних освітніх компонентів, що сприяють формуванню стійких вербально-семантичних зв'язків. Визначаючи іншомовну професійно орієнтовану лексичну компетентність як певну якість, якою повинен володіти здобувач вищої освіти, можна розглядати дану компетентність як потенціальну якість, що може забезпечити особливий тип організації знань і досвіду студентів спеціальностей Початкова освіта, Дошкільна освіта, які є фундаментом для динамічного формування професійно орієнтованої комунікативної компетентності. Ця якість проявляється в професійно орієнтованому інтелекті, умінні залучення і співвіднесення професійних мовних знань, застосування відповідних навичок і умінь для реалізації усно-мовної взаємодії. З огляду на це в контексті міждисциплінарних зв'язків як обумовленого фактору необхідно виділити якість комплексної асоціативності лексичних навичок як інтегрованих складників іншомовної лексичної компетентності, сформованих на основі міждисциплінарних зв'язків як істотної ознаки й переважної риси відповідних навичок. Якість комплексної асоціативності лексичних навичок базується на перенесенні смислових асоціацій, наявних як у мовному, так і в когнітивному досвіді студентів-правознавців на дані умови навчально-пізнавальної діяльності, і являє собою відмінну властивість лексичних навичок, сформованих на міждисциплінарній основі. Комплексна асоціативність як переважача риса знаходить свій результативний прояв у посиленні таких властивостей лексичних навичок, як усвідомленість, що передбачає імпліцитну присутність правила у свідомості студентів-педагогів та можливість звернення до цього правила в разі труднощів і стабільність у виконанні необхідних операцій, що зумовлюється міцністю відповідних тимчасових зв'язків як складних функціональних структур, що лежать в основі мовленнєво-мисленнєвої діяльності, і за допомогою яких здійснюються психофізіологічні реакції на вербальні стимули. Умовою формування таких навичок і умінь є використання механізму аналогії та порівняння, мимовільного запам'ятовування,

регулярність надходження зразка в мозок студентів-правознавців, комплексність засвоєння (поєднання слухових, візуальних і моторних образів), осмислена імітація.

Розвиток лексичної компетентності здобувачів вищої освіти педагогічного факультету здійснюється відповідно до наступних принципів навчання лексики:

- 1) комунікативної спрямованості навчання;
- 2) свідомості;
- 3) концентрації в подачі лексичного матеріалу;
- 4) навчання у взаємозв'язку всіх видів мовленнєвої діяльності;
- 5) обліку системних властивостей лексичних одиниць;
- 6) стилістичної диференціації;
- 7) опори на системну організацію внутрішнього лексикону;
- 8) опори на соціокультурні знання;
- 9) комплексного вирішення основних дидактико-методичних завдань;
- 10) педагогічної професіоналізації;
- 11) креативного оволодіння лексиною (Smolina, 2010).

Висновки та перспективи подальших досліджень. Процес формування іншомовної

професійно орієнтованої лексичної компетентності на заняттях з іноземної мови у студентів педагогічних факультетів є один із важливих напрямків підвищення якості мовної підготовки здобувачів вищої освіти. Лексична складова є важливим елементом як для експресивних, так і для рецептивних видів мовної та мовленнєвої діяльності. Можна стверджувати, що засвоєння майбутніми педагогами програмного лексичного матеріалу професійної спрямованості та здатність адекватно користуватися ним в комунікативних ситуаціях, свідчить про достатній рівень оволодіння здобувачами вищої освіти як знаннями лексики, так і вміннями у всіх видах мовної та мовленнєвої діяльності. Для досягнення студентами-педагогами високого рівня сформованості лексичної компетентності в навчально-виховному процесі ЗВО необхідно забезпечувати послідовність відповідних етапів її становлення і виконувати роботу з організації засвоєння лексичного матеріалу на основі міждисциплінарних зв'язків, що застосовуються з урахуванням лінгвістичних особливостей мовного матеріалу, а також когнітивної, мовленнєво-мисленнєвої і навчальної діяльності майбутніх вчителів початкових класів та вихователів дошкільних навчальних закладів.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Бондар С. П. Компетентнісна спрямованість змісту і структури навчального предмета в умовах фундаменталізації освіти. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова*. Серія 17. Теорія і практика навчання та виховання. Вип. 20. К. : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2012. 232 с. С. 10-23. URL: https://lib.iitta.gov.ua/3566/1/2012_Drg_S17_V20_BSP.pdf (дата звернення 19.04.2022)
2. Бондар С. П. Компетентність особистості – інтегрований компонент навчальних досягнень учнів. *Біологія і хімія в школі*. 2003. № 2. С. 8-9.
3. Єрмаков І.Г., Пузіков Д.О. Структура життєвої компетентності: життєтворчі компетенції особистості. *Компетентнісно спрямована освіта: перший досвід, порівняльні підходи, перспективи* : матер. всеукр. наук.-практ. конф., 28 квітня 2011 року. Київ : Київ. ін.-т сучасн. підр., 2011. С. 20-25.
4. Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання; наук. ред. укр. видання д-р пед. наук, проф. С.Ю. Ніколаєва. Київ : Леввіт, 2003. 273 с.
5. Зимняя И.А. Ключевые компетенции – новая парадигма результата современного образования. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/klyuchevye-kompetentsii-novaya-paradigma-rezultata-obrazovaniya/viewer> (дата звернення 19.04.2022)
6. Микитенко Н.О. Теорія і технології формування іншомовної професійної компетентності майбутніх фахівців природничих спеціальностей: дис...докт. пед. наук: 13.00.04; 13.00.02; Терноп. нац. пед. ун-т імені Володимира Гнатюка. Тернопіль, 2012. 450 с.
7. Романов І.І. Методичні засади формування професійно орієнтованої лексичної компетентності на заняттях з іноземної мови в майбутніх правознавців. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. 2019 р. № 62. Т. 2. С. 157-162.
8. Сиземіна А.Е. Методика развития лингвистической компетенции студентов лингвистического вуза на основе формирования мотивационной базы обучающихся : автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02; Нижний Новгород, 2010. 22 с.

9. Смоліна С.В. Методика формування іншомовної лексичної компетенції. *Іноземні мови*. 2010. № 4. С. 16-23. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=URN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=im_2010_4_4 (дата звернення 23.04.2022)
10. Хуторской А. Ключевые компетенции и образовательные стандарты. *Эйдос: интернет-журнал*. URL: <http://www.eidos.ru/journal/2002/0423.htm> (дата звернення 21.02.2022)
11. Шамов А.Н. Лексические навыки устной речи и чтения – основа семантической компетенции обучаемых. *Иностранные языки в школе*. 2017. № 4. С. 19-21.

REFERENCES:

1. Bondar S. P. (2012) Kompetentnisna spriamovanist zmistu i struktury navchalnoho predmeta v umovakh fundamentalizatsii osvity / Naukovyi chasopys NPU imeni M. P. Drahomanova. Seriiia 17. Teoriia i praktyka navchannia ta vykhovannia. Vyp. 20 : zb. nauk. prats. K. : Vyd-vo NPU im. M. P. Drahomanova. 232 s. S. 10–23. : https://lib.iitta.gov.ua/3566/1/2012_Drg_S17_V20_BSP.pdf (data zvernennia 19.04.2022)
2. Bondar S. P. (2003) Kompetentnist osobystosti – intehrovanyi komponent navchalnykh dosiahnen uchniv. *Biolohtia i khimiiia v shkoli*. № 2. S. 8-9.
3. Yermakov I.H., Puzikov D.O. (2011) Struktura zhyttievoi kompetentnosti: zhyttietvorchi kompetentsii osobystosti. Kompetentnisno spriamovana osvita: pershyi dosvid, porivnialni pidkhody, perspektyvy : mater. Vseukr. nauk.-prakt. konf., 28 kvitnia 2011 roku. Kyiv : Kyiv. in.-t suchasn. pidr. S. 20–25.
4. Zahalnoevropeyski rekomendatsii z movnoi osvity: vyvchennia, vykladannia, otsiniuvannia; nauk. red. ukr. vydannia d-r ped. nauk, prof. S.Yu. Nikolaieva. Kyiv : Lenvit, 2003. 273 s.
5. Zimniaia I.A. Kliuchevye kompetentsii – novaia paradihma rezultata sovremennoho obrazovaniia. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/klyuchevye-kompetentsii-novaya-paradigma-rezultata-obrazovaniya/viewer> (data zvernennia 19.04.2022)
6. Mykytenko N.O. (2012) Teoriia i tekhnolohii formuvannia inshomovnoi profesiinoi kompetentnosti maibutnykh fakhivtsiv pryrodnychkykh spetsialnosti: dys...dokt. ped. nauk: 13.00.04; 13.00.02; Ternop. nats. ped. un-t imeni Volodymyra Hnatiuka. Ternopil. 450 s.
7. Romanov I.I. (2019) Metodychni zasady formuvannia profesiino oriientovanoi leksychnoi kompetentnosti na zaniattiakh z inozemnoi movy v maibutnykh pravoznavtsiv. *Pedahohika formuvannia tvorchoi osobystosti u vyshchii i zahalnoosvitnii shkolakh*. № 62. T. 2. S. 157-162.
8. Sizemina A.E. (2010) Metodika razvitiia linhvisticheskoi kompetentsii studentov linhvisticheskoho vuza na osnove formirovaniia motivatsionnoi bazy obuchaiushchikhsia : avtoref. dys. ... kand. ped. nauk: 13.00.02; Nizhnii Novhorod. 22 s.
9. Smolina S.V. (2010) Metodyka formuvannia inshomovnoi leksychnoi kompetentsii. *Inozemni movy*. № 4. S. 16-23. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=URN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=im_2010_4_4 (data zvernennia 23.04.2022)
10. Khutorskyi A. Kliuchovi osvitni kompetentnosti. *Ejdos: internet-journal*. URL: <http://www.eidos.ru/journal/2002/0423.htm> (data zvernennia 21.04.2022)
11. Shamov A.N. (2017) Leksicheskie navyki ustnoi rechi i chteniia – osnova semanticheskoi kompetentsii obuchaemykh. *Inostrannye yazyki v shkole*. № 4. S. 19-21.